

Briuselis, 2025 m. liepos 17 d.
(OR. en)

11705/25

Tarpinstitucinė byla:
2025/0574 (CNS)

RESPR 24
FIN 880
CADREFIN 93
POLGEN 84

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. liepos 16 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2025) 574 final
Dalykas:	Pasiūlymas TARYBOS SPRENDIMAS dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 574 final.

Pridedama: COM(2025) 574 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 07 16
COM(2025) 574 final

2025/0574 (CNS)

SENSITIVE*

UNTIL ADOPTION

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas (ES,
Euratomas) 2020/2053**

*

Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions <https://europa.eu/db43PX>

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO PAGRINDIMAS IR TIKSLAI

Europos Sąjungos poreikiai tokiose svarbiose srityse, kaip konkurencingumas, gynyba, saugumas, žaliaji ir skaitmeninė pertvarka ir atsparumas išorės sukrėtimams, vis didėja. Be to, kitoje daugiametėje finansinėje programoje (DFP) turi būti numatyta, kaip grąžinti pagal priemonę „NextGenerationEU“ pasiskolintas lėšas ir kartu išvengti nepagrįsto ES programoms skirtų lėšų mažinimo arba pernelyg didelio BNP įnašų didinimo. Nors dabartinė nuosavų išteklių sistema užtikrintas stabilus ir nuspėjamas ES biudžeto finansavimas, ji didžia dalimi ir vis labiau priklauso nuo BNP įnašų ir, vis didėjant finansavimo poreikiams, pasieks savo ribas. ES biudžeto tikslas – kurti Europos pridėtinę vertę visiems, todėl reikia bendrai finansuoti bendrus prioritetus. Nustačius naujus nuosavus išteklius sumažės valstybėms narėms tenkanti našta ir bus užtikrintas tvarus bendros ES politikos finansavimas ir pagal priemonę „NextGenerationEU“ pasiskolintų lėšų grąžinimas. Be to, pastarųjų metų patirtis parodė, kad ES biudžetas turi suteikti pajėgumų lanksčiau reaguoti į krizes ir besikeičiantį pasaulį.

Vadovaudamasi 2020 m. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstituciniu susitarimu¹, 2021 ir 2023 m. Komisija pateikė pasiūlymų nustatyti naujus nuosavus išteklius, bet jie nebuvo priimti. Šis pasiūlymas grindžiamas ankstesniais pasiūlymais ir diskusijomis. Jis atitinka su ateinančio laikotarpio DFP susijusius ES politinius prioritetus ir leistų gauti didelių pajamų. Nuosavi ištekliai grindžiami galiojančiais sektorių teisės aktais arba pačiu sprendimu dėl nuosavų išteklių ir juos renkant susidaranti administracinė našta nėra per didelė.

Komisijos pasiūlymai tebėra grindžiami apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS) pagrįstais nuosavais ištekliais, nes jie yra glaudžiai susiję su Sąjungos klimato srities tikslais ir turi didelį pajamų potencialą. Kadangi į ES biudžetą patenka 30 % pajamų, gautų pardavus apyvartinius taršos leidimus aukcione, didžioji jų dalis ir toliau patektų į nacionalinius biudžetus. Be to, Komisija nusprendė visą dėmesį skirti tik pajamoms iš jau veikiančios apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS1), o ne grįsti nuosavus išteklius naująja apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS2), skirta kelių transportui ir pastatams.

Pasienio anglies dioksido korekciniu mechanizmu (PADKM) pagrįsti nuosavi ištekliai gali būti laikomi ATLPS išorės aspektu, todėl jie tebėra neatsiejama rinkinio dalis. PADKM užtikrinama, kad į ES importuojamoms prekėms būtų taikoma anglies dioksido kaina, lygiavertė kainai, taikomai tų pačių prekių gamybai ES.

Komisija siūlo tris papildomus naujus nuosavus išteklius:

- nauji ištekliai, grindžiami nesurinktos elektros ir elektroninės įrangos (EEĮ atliekų) kiekiu, duotų teigiamų rezultatų aplinkai ir kartu būtų remiamas Sąjungos strateginis savarankiškumas apsirūpinant ypatingos svarbos žaliavomis. Renkant naujus nuosavus išteklius, pagrįstus nesurinktą EEĮ atliekų kiekiu, apie kurį praneštų valstybės narės, būtų skatinama mažinti atliekų kiekį ir tobulinti atliekų surinkimo sistemas. EEĮ atliekų nuosavi ištekliai būtų grindžiami jau turimais duomenimis,

¹ Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo, (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28).

kuriuos valstybės narės teikia Eurostatui, ir apskaičiuojami nesurinktam EEĮ atliekų kiekiui taikant 2 EUR už kilogramą tarifą. Siekiant išlaikyti faktinę pareikalavimo tarifo vertę, jis būtų kasmet koreguojamas atsižvelgiant į infliaciją.

- Tabako akcizų nuosavais ištekliais (TEDOR) būtų padedama siekti ES sveikatos politikos tikslų, taip pat sprendžiamas tam tikrų gaminių pirkimo kitose šalyse dėl valstybių narių mokesčių politikos skirtumų klausimas ir gaunama daug pajamų į ES biudžetą. Šis pasiūlymas papildo pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos dėl tabako akcizų išdėstymo nauja redakcija, kuria siekiama pritaikyti ES minimalius akcizus ir išplėsti direktyvos taikymo sritį įtraukiant į ją naujus gaminius. Tačiau siūlomi TEDOR teisiškai nepriklauso nuo nauja redakcija išdėstytos Tarybos direktyvos priėmimo. Visoms valstybėms narėms būtų taikomas 15 % pareikalavimo tarifas už išleisto vartoti apdoroto tabako kiekį ir už išleistų vartoti su tabako gaminiais susijusių gaminių kiekį, padaugintą iš kiekvienai valstybei narei taikomo minimalaus tarifo.
- Verslo ištekliais Europai (CORE) siekiama užtikrinti, kad įmonių sektorius, veikiantis didžiausioje pasaulio bendrojoje rinkoje, kurioje yra daugiau kaip 450 mln. vartotojų, prisidėtų prie ES biudžeto finansavimo. Nuosavi ištekliai būtų susiję su ES įmonėmis ir nuolatinį verslo padalinį ES turinčiomis trečiųjų valstybių įmonėmis, kurių metinės grynosios pajamos viršija 100 mln. EUR. CORE turėtų būti nustatyti kaip metinis fiksuotosios sumos įnašas, diferencijuojamas pagal įmonių grynąsias pajamas.

Siūloma tikslingai pakoreguoti esamus nuosavus išteklius, kad būtų išsaugota ES biudžeto pajamų bazė. Neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįstų nuosavų išteklių pareikalavimo tarifas, nustatytas dabartinės DFP pradžioje, buvo fiksuota 0,8 EUR už kilogramą suma. Tačiau dėl infliacijos labai sumažėjo faktinė pajamų iš šių nuosavų išteklių vertė. Siekiant tai ištaisyti, siūloma pareikalavimo tarifą padidinti iki naujo lygio – 1 EUR už kilogramą 2028 m. ir nuo tada kasmet jį pritaikyti atsižvelgiant į infliaciją. Be to, dėl dabartinio 25 % muitų dydžio, kurį valstybės narės pasilieka surinkimo išlaidoms padengti, didelė nuosavų išteklių dalis į Sąjungos biudžetą nepatenka. Todėl surinkimo išlaidas dengiančią dalį siūloma sumažinti iki 10 %. Galiausiai pasiūlyme paaiškinama, kad su elektronine prekyba susijusios sumos, nustatytos Sąjungos muitinės kodekse (SMK), yra priskiriamos tradicinių nuosavų išteklių kategorijai.

Siekiant užtikrinti skaidrią nuosavų išteklių sistemą, nuosavi ištekliai nebus koreguojami. Todėl nebebus taikomas PVM bazės apribojimas, taip pat sumažinimas fiksuotąja suma, taikomas neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįstiems nuosaviems ištekliams ir BNP pagrįstiems nuosaviems ištekliams.

Atsižvelgiant į galimus Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos (2010 m. ESS) pakeitimus, pasiūlyme paaiškinamas požiūris į tokius pakeitimus ir jų traktavimas, kai jie susiję su nuosavų išteklių sistema.

Pastarieji metai parodė, kad didelės krizės, sunkumai ar jų grėsmė tapo dažnesni, didesni ir gilesni. Sąjungos atsaką į tokius įvykius varžė esamos biudžeto struktūros nelankstumas. Todėl turėtų būti sukurtas naujas ypatingas mechanizmas, skirtas reaguoti į tokius įvykius būsimo 2028–2034 m. DFP laikotarpiu. Sprendimą dėl šio ypatingo ir tikslinio reagavimo į krizes mechanizmo aktyvavimo priims Taryba, atsižvelgdama į konkrečios krizės ypatumus ir poreikius. Gavusi Europos Parlamento pritarimą, Taryba priims Tarybos reglamentą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 311 straipsnio 4 dalyje nustatytą procedūrą. Jei toks ypatingas reagavimo į krizes mechanizmas bus aktyvuotas, jis bus taikomas laikantis aktualiausioje programoje ar priemonėje nustatytų taisyklių.

Tarybos reglamentu Komisijai bus leista kapitalo rinkose pasiskolinti sumą, kuri bus skirta paskoloms valstybėms narėms. Tarybos reglamentu taip pat bus nustatyti paskolų grąžinimo principai. Ši ypatinga reagavimo į krizes priemonė bus remiama specialiai padidinus nuosavų išteklių viršutinę ribą.

2. TEISINIS PAGRINDAS

2.1. Sprendimas dėl nuosavų išteklių

Pagal SESV 311 straipsnio 3 dalį Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, gali „nustatyti naujas nuosavų išteklių kategorijas arba panaikinti esamą kategoriją“. Šia nuostata aiškiai leidžiama sukurti naujus nuosavus išteklius.

Pagal specialią teisėkūros procedūrą, nustatytą SESV 311 straipsnio 3 dalyje, Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, vieningai priima sprendimą. Sprendimas įsigalios, kai jį pagal savo konstitucinius reikalavimus patvirtins valstybės narės.

Šiuo Komisijos pasiūlymu visapusiškai pasinaudojama šia galimybe, inicijuojant kelių naujų nuosavų išteklių sukūrimą.

2.2. Nuosavų išteklių sistemos įgyvendinimo priemonės ir reglamentai dėl nuosavų išteklių teikimo

SESV 311 straipsnio 4 dalyje yra nuostata, kad „Taryba, priimdama reglamentą pagal specialią teisėkūros procedūrą, patvirtina Sąjungos nuosavų išteklių sistemos įgyvendinimo priemonės, jeigu tai numato (...) sprendimas [dėl nuosavų išteklių]“. Šia nuostata suteikiama galimybė reglamente (IMSOR), atsižvelgiant į sprendimu dėl nuosavų išteklių nustatytas ribas, nustatyti specialias įgyvendinimo priemones, susijusias su nuosavų išteklių sistema. Jis neapima nuosavų išteklių sistemos aspektų, susijusių su nuosavų išteklių teikimu ir pinigų poreikių tenkinimu (žr. toliau).

Į IMSOR turėtų būti įtrauktos bendro pobūdžio nuostatos, taikytinos visų rūšių nuosaviems ištekliams. Jos daugiausiai susijusios su pajamų kontrolės ir priežiūros aspektais ir susijusiais Komisijos inspektorių įgaliojimais. Į IMSOR taip pat bus įtraukti kai kurie iniciatyvos dėl CORE įgyvendinimo aspektai.

Be įgyvendinimo priemonių, veiklos reikalavimai dėl nuosavų išteklių teikimo į ES biudžetą ir Komisijos sąskaitas nustatomi Tarybos reglamentuose pagal SESV 322 straipsnio 2 dalį.

Reikia naujų nuostatų dėl visų naujų nuosavų išteklių teikimo.

Reikiamus pasiūlymus Komisija pateiks vėlesniame etape.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 311 straipsnio trečią pastraipą,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 106a straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę²,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Sąjungos nuosavų išteklių sistema turėtų būti užtikrinami pakankami ištekliai, kad Sąjungos politika būtų plėtojama planingai, laikantis griežtos biudžetinės drausmės. Be to, nuosavų išteklių sistemos plėtojimu taip pat turėtų būti kuo labiau prisidedama prie Sąjungos politikos plėtojimo;
- (2) 2020 m. gruodžio 16 d. Tarpinstituciniame susitarime³ Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija pripažino Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės konteksto svarbą ir tai, kad „[s]u Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės lėšų grąžinimu susijusios Sąjungos biudžeto išlaidos neturėtų sąlygoti nepagrįsto programų išlaidų arba investicinių priemonių pagal daugiametę finansinę programą (DFP) sumažinimo“. Be to, tarpinstituciniame susitarime pareikšta, kad „[t]aip pat pageidautina sušvelninti valstybėms narėms nustatytų bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis (BNP) pagrįstų nuosavų išteklių padidėjimą“;
- (3) vadovaudamasi tarpinstituciniu susitarimu, Komisija 2021 ir 2023 m. pateikė pasiūlymus dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo. Šis sprendimas grindžiamas ankstesnėmis diskusijomis ir atspindi ES politinius prioritetus DFP kontekste. Todėl šiuo sprendimu nustatomi penki nauji nuosavi ištekliai;
- (4) naujausi pokyčiai rodo, kad daugėja prekių, parduodamų vykdant nuotolinę prekybą. Siekiant padengti didėjančias išlaidas, susijusias su tų prekių išleidimo į laisvą

² OL C , , p. .

³ 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28).

apyvartą užtikrinimu, kai tikrinami pateikti duomenys, atliekama rizikos analizė, prireikus atliekami dokumentų ir fiziniai patikrinimai, prekiaujant su trečiosiomis valstybėmis gali būti renkamos naujos tradicinių nuosavų išteklių sumos, pagrįstos kitomis sumomis ar koeficientais, pavyzdžiui, gali būti renkamas Sąjungoje taikomas tvarkymo mokestis, proporcingas paslaugoms, suteiktoms išleidžiant tas prekes į laisvą apyvartą. Tikslinga nurodyti, kad šis Sąjungoje taikomas tvarkymo mokestis, kaip tradiciniai nuosavi ištekliai, Sąjungai bus teikiamas tik nuo 2028 m. sausio 1 d.;

- (5) Tarybos sprendime (ES, Euratomas) 2020/2053 nustatyta 25 % dydžio tradicinių nuosavų išteklių dalis, kurią valstybės narės pasilieka muitų surinkimo išlaidoms padengti. Dėl to didelė nuosavų išteklių dalis nepatenka į Sąjungos biudžetą. Tradicinių nuosavų išteklių surinkimo išlaidų, kurias pasilieka valstybės narės, dalis turėtų būti ne 25 %, o 10 %, kokia ir buvo iš pradžių, kad finansinė parama muitinių įrangai, darbuotojams, skaitmenizacijai ir informavimui būtų geriau suderinta su faktinėmis išlaidomis ir poreikiais;
- (6) turėtų būti nustatytas finansinis įnašas, susijęs su įmonių sektoriumi. Verslo ištekliai Europai (CORE) turėtų būti renkami iš įmonių, kurios yra rezidentės mokesčių tikslais Sąjungoje ir kurių metinės grynosios pajamos viršija 100 000 000 EUR. Be to CORE turėtų būti renkami iš subjektų, kurie yra rezidentai mokesčių tikslais trečiojoje valstybėje, nuolatinį verslo padalinį, esančių valstybėje narėje. CORE turėtų būti susieti su nuolatinio verslo padalinio grynosiomis pajamomis, nepriklausomai nuo subjekto, kuris yra rezidentas mokesčių tikslais trečiojoje valstybėje, grynųjų pajamų, kurios nėra generuojamos nuolatinio verslo padalinio;
- (7) CORE turėtų būtų nustatyti kaip metinis fiksuotosios sumos įnašas, grindžiamas įmonių, kurios turi jį mokėti, grynosiomis pajamomis, o kuo grynosios pajamos didesnės, tuo įnašas didesnis (t. y. taikoma laiptelių sistema). Naudojant grynąsias pajamas kaip pagrindą turėtų būti užtikrinta, kad šie nuosavi ištekliai būtų pagrįsti standartiniais įmonių duomenimis. Taikant 100 000 000 EUR grynųjų pajamų ribą turėtų būti užtikrinta, kad iš mažųjų ir vidutinių įmonių CORE iš esmės nebūtų renkami. CORE taip pat tikslinga nerinkti iš tam tikrų subjektų, kurie, atsižvelgiant į jų specifinį tikslą ir statusą, paprastai nevykdo prekybos ar kitos pelno siekiančios veiklos. Todėl CORE neturėtų būti renkami iš valdžios subjektų (išskyrus valstybės valdomas įmones), tarptautinių organizacijų ir ne pelno organizacijų. CORE turėtų būti renkami subjektų lygmeniu arba kiekvieno subjekto, kurie yra rezidentai mokesčių tikslais trečiojoje valstybėje, nuolatinio verslo padalinio, esančio valstybėje narėje, lygmeniu;
- (8) siekiant įgyvendinti iniciatyvą dėl CORE, būtina nustatyti, iš kurių įmonių jie bus renkami Sąjungai ir kokia bus jų pareigų apimtis. Be to, tikslinga patikėti valstybėms narėms užduotį rinkti CORE Sąjungos vardu ir laikantis Sąjungos taisyklių reikalavimų;
- (9) Tarybos direktyva 2011/64/ES nustatyti suderinti minimalūs tarifai, taikomi išleistam vartoti apdorotam tabakui. Tarybos direktyva [XXX], kuria nauja redakcija išdėstoma Tarybos direktyva 2011/64/EB, yra peržiūrima minimalių tarifų struktūra ir išplečiama direktyvos taikymo sritis įtraukiant su tabako gaminiais susijusius gaminius. Be to, rūkymas tebėra ES masto sveikatos politikos iššūkis. Siekiant paremti atitinkamą sveikatos politiką ir atsižvelgiant į konkurenciją iškraipantį šių gaminių pirkimą kitose šalyse, kurį lemia apmokestinimo skirtumai, tikslinga nustatyti, kad 15 % pareikalavimo tarifas nuo pajamų, gautų taikant tuos suderintus minimalius tarifus išleistiems vartoti gaminiams, sudarytų nuosavus išteklius;

- (10) Tarybos sprendimu (ES, Euratomas) 2020/2053 neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįstiems nuosaviems ištekliams buvo nustatytas ir nuo 2021 m. taikomas 0,8 EUR už kilogramą pareikalavimo tarifas. Nuo to laiko dėl palyginti didelės infliacijos sumažėjo faktinė pajamų iš šių nuosavų išteklių vertė, o tai savo ruožtu taip pat gali sumažinti paskatas valstybėms narėms dėti daugiau pastangų siekiant ES nustatyto perdirbimo tikslo. Todėl atrodo tikslinga 2028 m. pareikalavimo tarifą padidinti iki 1 EUR už kilogramą;
- (11) siekiant užtikrinti teigiamus rezultatus aplinkai ir sustiprinti Sąjungos strateginį savarankiškumą apsirūpinant ypatingos svarbos žaliavomis, Sąjungos biudžetas turėtų prisidėti prie to, kad būtų surenkama daugiau EEĮ atliekų. Nuosavi išteklių, proporcingi nesurinktų EEĮ atliekų kiekiui kiekvienoje valstybėje narėje, kuriam būtų taikomas 2 EUR pareikalavimo tarifas už nesurinktų atliekų kilogramą, skatintų mažinti atliekų kiekį ir rinktis rūšiuojamąjį surinkimą. Kartu, vadovaujantis subsidarumo principu, valstybėms narėms turėtų būti leista savo nuožiūra imtis tinkamiausių priemonių tiems tikslams pasiekti;
- (12) pareikalavimo tarifai, susiję su plastiko pakuočių atliekų nuosavais ištekliais ir EEĮ atliekų nuosavais ištekliais, turėtų atspindėti bendro prekių ir paslaugų kainų lygio raidą, todėl turėtų būti koreguojami atsižvelgiant į metinę infliaciją;
- (13) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB nustatyta ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS) yra pagrindinė Sąjungos klimato politikos dalis. Atsižvelgiant į tai, kad prekyba apyvartiniais taršos leidimais yra glaudžiai susijusi su Sąjungos klimato politikos tikslais, tikslinga aukcione pagal 3d ir 10 straipsnius gautų pajamų dalį skirti Sąjungos biudžetui. 30 % šių aukcione gautų pajamų turėtų būti pervedama į Sąjungos biudžetą;
- (14) apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema pagrįsti nuosavi išteklių apima dalį pajamų, gautų aukcione pardavus apyvartinius taršos leidimus tam tikruose sektoriuose, kuriems taikoma Direktyva 2003/87/EB. Pagal Direktyvą 2003/87/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/842⁴ valstybės narės gali nuspręsti aukcione neparduoti dalies pagal Direktyvą 2003/87/EB nurodyto bendro apyvartinių taršos leidimų kiekio arba šią dalį perleisti ir aukcione parduoti ta direktyva įsteigto Modernizavimo fondo reikmėms. Šie apyvartiniai taršos leidimai taip pat turėtų būti naudojami apskaičiuojant apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema pagrįstų nuosavų išteklių sumą. Tikslinga neįtraukti apyvartinių taršos leidimų, skirtų pradiniam Modernizavimo fondo įnašui, ir Inovacijų fondui skirtų leidimų;
- (15) kad būtų papildyta ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema ir užtikrintas Sąjungos klimato politikos efektyvumas, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2023/956⁵ sukurtas pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas. Atsižvelgiant į glaudų pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmo ryšį su

⁴ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013, (OL L 156, 2018 6 19, p. 26).

⁵ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/956, kuriuo nustatomas pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas, (OL L 130, 2023 5 16, p. 52).

Sąjungos klimato politika, dalis iš sertifikatų pardavimo gautų pajamų turėtų būti pervedama į Sąjungos biudžetą kaip nuosavi ištekliai;

- (16) dėl nuosavų išteklių koregavimo didėja nuosavų išteklių sistemos sudėtingumas ir neskaidrumas. Siekiant spręsti šią problemą ir užtikrinti nuosavų išteklių sistemos skaidrumą, nutraukiamas PVM bazės apribojimas ir sumažinimas fiksuotąją suma, taikomas neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįstiems nuosaviems ištekliams ir BNP pagrįstiems nuosaviems ištekliams;
- (17) turėtų būti išlaikyta pakankama marža nuosavų išteklių viršutinių ribų atžvilgiu, kad Sąjunga galėtų padengti visus savo finansinius įsipareigojimus ir neapibrėžtuosius įsipareigojimus, kurių terminas sueina konkrečiais metais. Bendra nuosavų išteklių suma, paskirta Sąjungai, kad ji galėtų padengti metinius asignavimus mokėjimams, neturėtų viršyti 1,75 % visų valstybių narių BNP sumos. Į Sąjungos biudžetą įskaitytų asignavimų įsipareigojimams bendra metinė suma neturėtų viršyti 1,81 % visų valstybių narių BNP sumos;
- (18) BNP turėtų būti apibrėžiamos kaip metinės BNP rinkos kainomis, kurias Komisija pateikė taikydama 2010 m. Europos sąskaitų sistemą (2010 m. ESS), apibrėžtą Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 549/2013⁶, (toliau – 2010 m. ESS). Jungtinėms Tautoms priėmus 2025 m. nacionalinių sąskaitų sistemą, tikimasi, kad artimiausiu metu bus peržiūrėta 2010 m. ESS, kuri taps nauja Europos sąskaitų sistema (toliau – peržiūrėta ESS). Tikslinga numatyti taisykles, kaip tokia peržiūra paveiks BNP apibrėžtį. Kai bus pradėta taikyti peržiūrėta ESS, BNP turėtų būti apibrėžiamos kaip metinės BNP rinkos kainomis, kaip numatyta taikant peržiūrėtą ESS. Tuo atveju, jei peržiūrėjus ESS labai pasikeistų BNP dydis, reiktų pritaikyti asignavimų mokėjimams ir asignavimų įsipareigojimams nuosavų išteklių viršutinės ribas. Tačiau reikalinga apsaugos priemonė, kuri užtikrintų, kad dėl pritaikymo nebūtų sumažintos viršutinės ribos eurai;
- (19) turėtų būti nustatytos taisyklės, padėsiančios sklandžiai pereiti prie peržiūrėtos ESS taikymo. Siekiant išvengti taikomos apskaitos sistemos retrospektyviai daromų pakeitimų, 2010 m. ESS turėtų būti toliau taikoma nustatant valstybių narių BNP ir nuosavų išteklių viršutinės ribas tiems metams, kuriais BNP buvo pirmą kartą nustatytos pagal 2010 m. ESS;
- (20) pastaraisiais metais Sąjungai arba jos valstybėms narėms poveikį darančių krizių ir sunkumų dažnumas, sunkumas ir gilumas padidėjo. Tai parodė, kaip svarbu užtikrinti pakankamą Sąjungos finansinį pajėgumą į juos reaguoti. Nuo 2020 m. Sąjungos biudžete numatytos kelios *ad hoc* ir laikinosios priemonės: priemonė „NextGenerationEU“, Europos laikinos paramos priemonė nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos mažinti (SURE) ir Europos saugumo veiksmų priemonė (SAFE). Sąjunga turi ir toliau pasirūpinti priemonėmis savo tikslams pasiekti. Tokių įvykių, susijusių su vienu ar keliais išskirtiniais įvykiais, padariniais biudžetui šalinti gali prireikti išskirtinio masto ypatingųjų finansinių išteklių;
- (21) neturint pakankamų biudžeto pajėgumų nuosavais ištekliais užtikrintoms paskoloms teikti, gebėjimas veiksmingai ir laiku reaguoti į krizes turint esamos struktūros biudžetą yra ribotas. Todėl tikslinga nustatyti naują ribotą, ypatingą tikslinę priemonę, skirtą reaguoti tik į dideles krizes, didelius sunkumus ar didelę jų grėsmę. Pagal šią

⁶ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje (OL L 174, 2013 6 26, p. 1).

ypatingą krizių valdymo priemonę biudžeto ištekliai turėtų būti skiriami paskoloms teikti tik būsimos DFP laikotarpiu, 2028–2034 m. Krizių valdymo mechanizmas neturėtų būti aktyvuojamas, jei padėties padariniai jau tinkamai šalinami Sąjungos programomis;

- (22) sprendimą dėl šios ypatingosios tikslinės reagavimo į krizes priemonės naudojimo turėtų *ad hoc* priimti Taryba, atsižvelgdama į atsirandančius ypatumus ir poreikius, kartu pripažindama Europos Vadovų Tarybos vaidmenį suteikiant būtiną postūmį Sąjungos vystymuisi ir apibrėžiant bendras politines gaires ir prioritetus, be kita ko, krizių ir sunkumų metu ar iškilus jų grėsmėi. Gavusi Europos Parlamento pritarimą, Taryba turėtų priimti Tarybos reglamentą pagal SESV 311 straipsnio 4 dalyje nustatytą procedūrą. Tarybos reglamentu turėtų būti nustatyta leidžiama paskolų suma. Tarybos reglamente nustatytų paskolų sumų paskirstymo sąlygos ir taisyklės turėtų būti nustatytos pagrindiniame akte, kuris turi būti priimtas arba pritaikytas atsižvelgiant į poreikius, susijusius su susidariusia padėtimi;
- (23) pasiskolintos lėšos, kurios naudojamos paskoloms teikti valstybėms narėms, turėtų būti gražinamos panaudojant sumas, gautas iš remiamųjų valstybių narių. Kad Sąjunga galėtų prisiimti su numatytu lėšų skolinimusi paskoloms susijusius neapibrėžtuosius įsipareigojimus, būtina išskirtinai ir laikinai padidinti viršutinės nuosavų išteklių ribas. Asignavimų mokėjimams ir asignavimų įsipareigojimams viršutinės ribos turėtų būti padidintos po 0,25 procentinio punkto. Vienintelis padidinimo tikslas turėtų būti padengti visus Sąjungos įsipareigojimus, atsirandančius dėl jos skolinimosi paskoloms, kuriomis siekiama šalinti tokių įvykių padarinius;
- (24) Komisijos įgaliojimas Sąjungos vardu kapitalo rinkose skolintis lėšų vieninteliu išskirtiniu tikslu – finansuoti ypatingąsias priemones paskolų, kuriomis siekiama šalinti tokių krizių padarinius, forma, turėtų būti glaudžiai susijęs su šiame sprendime numatytu viršutinių nuosavų išteklių ribų padidinimu ir galiausiai – su Sąjungos nuosavų išteklių sistemos veikimu. Atsižvelgiant į tai, tas įgaliojimas turėtų būti įtrauktas į šį sprendimą. Dėl ypatingo šios operacijos pobūdžio ir išskirtinės pasiskolintinų lėšų sumos reikia tikrumo dėl bendro Sąjungos įsipareigojimų masto. Atsižvelgiant į numatomą mastą, skolinantis tikslinga naudoti diversifikuotą finansavimo strategiją, kuri yra standartinis metodas pagal Finansinio reglamento⁷ 224 straipsnį;
- (25) vis dėlto ypatingas nuosavų išteklių viršutinių ribų padidinimas yra būtinas, nes standartinių viršutinių ribų nepakaktų, kad būtų užtikrinti pakankami ištekliai, kurių reikia Sąjungai, kad ji galėtų padengti neapibrėžtuosius įsipareigojimus, atsirandančius dėl ypatingo ir laikino įgaliojimo skolintis lėšų paskoloms;
- (26) tikslinga išlaikyti taisyklę, kad Sąjunga kapitalo rinkose pasiskolintų lėšų neturėtų naudoti veiklos išlaidoms finansuoti kaip išorės asignuotųjų pajamų, nes dėl to susidaro įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai Sąjungos biudžetui. Komisijos įgaliojimas naudoti pasiskolintas lėšas išlaidoms padengti ir toliau turėtų būti susijęs tik su ypatingu ir laikinu COVID-19 krizės padarinių šalinimo pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę pobūdžiu,

⁷ 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (nauja redakcija) (OL L, 2024/2509, 2024 9 26).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo sprendimu nustatomos nuosavų išteklių paskirstymo Sąjungai taisyklės siekiant užtikrinti Sąjungos metinio biudžeto finansavimą.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame sprendime vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) grynosios pajamos – Direktyvos 2013/34/ES⁸ 2 straipsnio 5 punkte arba nacionalinėje teisėje apibrėžtos grynosios pajamos;
- (2) įmonė – juridinis asmuo arba juridinė struktūra (toliau – subjektas), kurie yra rezidentai mokesčių tikslais valstybėje narėje, ir valstybėje narėje esantis subjektų, kurie yra rezidentai mokesčių tikslais trečiojoje valstybėje, nuolatinis verslo padalinys, kurių atžvilgiu privaloma pranešti apie grynąsias pajamas. Tačiau įmonės neapima valdžios subjektų, tarptautinių organizacijų ir ne pelno organizacijų;
- (3) apdorotas tabakas – Tarybos direktyvos 2011/64/ES⁹ 2 ir tolesniuose straipsniuose apibrėžti gaminiai;
- (4) su tabako gaminiais susiję gaminiai – [Tarybos direktyvos [XXX]]¹⁰ 2 ir tolesniuose straipsniuose apibrėžti gaminiai;
- (5) minimalus tarifas, taikomas kiekvienai valstybei narei 3 straipsnio 1 dalies d punkto tikslais, – minimali nominalioji vertė, kiekvienoje valstybėje narėje taikoma mišriajam akcizui, apibrėžtam Tarybos direktyvos 2011/64/ES 10 ir 14 straipsniuose;
- (6) išleistas vartoti – reikšmė, apibrėžta Tarybos direktyvos (ES) 2020/262¹¹ 6 straipsnio 3 dalyje;
- (7) plastikas – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2025/40¹² 3 straipsnio 1 dalies 52 punkte apibrėžtas plastikas;
- (8) pakuočių atliekos – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2025/40 3 straipsnio 1 dalies 25 punkte apibrėžtos pakuočių atliekos;
- (9) perdirbimas – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2025/40 3 straipsnio 1 dalyje apibrėžtas perdirbimas;

⁸ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB, (OL L 182, 2013 6 29, p. 19).

⁹ 2011 m. birželio 21 d. Tarybos direktyva 2011/64/ES dėl akcizų, taikomų apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų (OL L 176, 2011 7 5, p. 24).

¹⁰ Tarybos direktyva [XX] dėl akcizų, taikomų apdorotam tabakui ir su tabako gaminiais susijusiems gaminiams, struktūros ir tarifų (nauja redakcija).

¹¹ 2019 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva (ES) 2020/262, kuria nustatoma bendroji akcizų tvarka, (nauja redakcija) (OL L 58, 2020 2 27, p. 4).

¹² 2024 m. gruodžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2025/40 dėl pakuočių ir pakuočių atliekų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/1020 ir Direktyva (ES) 2019/904 ir panaikinama Direktyva 94/62/EB, (OL L, 2025/40, 2025 1 22).

- (10) elektros ir elektroninė įranga – Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/19/ES¹³ 3 straipsnio 1 dalies a punkte apibrėžta elektros ir elektroninė įranga;
- (11) surinkimas 3 straipsnio 1 dalies f punkto tikslais – Direktyvos 2012/19/ES 3 straipsnio 2 dalyje nurodytas surinkimas;
- (12) pateiktas į rinką 3 straipsnio 1 dalies f punkto tikslais – pateikimas į rinką, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/19/ES 3 straipsnio 1 dalies k punkte.

3 straipsnis

Nuosavų išteklių kategorijos ir specialūs jų apskaičiavimo metodai

- 1. Į Sąjungos biudžetą įskaitomus nuosavus išteklius sudaro pajamos, gaunamos iš toliau nurodytų šaltinių:
 - (a) tradicinių nuosavų išteklių, kuriuos sudaro rinkliavos, priemokos, papildomos ar kompensacinės sumos, papildomos sumos ar koeficientai, Bendrojo muitų tarifo muitai ir kiti muitai, kuriuos Sąjungos institucijos yra nustačiusios arba turi nustatyti prekybai su trečiosiomis valstybėmis, muitai už prekes pagal nebegaliojančią Europos anglių ir plieno bendrijos steigimo sutartį, taip pat įnašai ir kiti mokesčiai, numatyti bendro cukraus rinkų organizavimo sistemoje;
 - (b) metinių įmonių įnašų pagal jų metines grynąsias pajamas. Kiekvienos įmonės metinis įnašas nustatomas pagal šią skalę:
 - i. grynosios pajamos nuo 100 000 000,01 EUR iki 249 999 999,99 EUR – 100 000 EUR įnašas;
 - ii. grynosios pajamos nuo 250 000 000 EUR iki 499 999 999,99 EUR – 250 000 EUR įnašas;
 - iii. grynosios pajamos nuo 500 000 000 EUR iki 749 999 999,99 EUR – 500 000 EUR įnašas;
 - iv. grynosios pajamos nuo 750 000 000 EUR – 750 000 EUR įnašas;
 - (c) visoms valstybėms narėms vienodo 0,30 % pareikalavimo tarifo taikymo bendrai pajamų iš PVM, surinktų už visą apmokestinamąjį tiekimą ar teikimą, sumai, padalytai iš svertinio PVM tarifo vidurkio, apskaičiuoto atitinkamiems kalendoriniams metams, kaip numatyta Tarybos reglamente (EEB, Euratomas) Nr. 1553/89¹⁴;
 - (d) visoms valstybėms narėms vienodo 15 % pareikalavimo tarifo taikymo išleistam vartoti apdoroto tabako kiekiui ir su tabako gaminiais susijusių gaminių kiekiui, padaugintam iš minimalaus tarifo, taikomo kiekvienai valstybei narei kalendoriniais metais;

¹³ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų (nauja redakcija) (OL L 197, 2012 7 24, p. 38).

¹⁴ 1989 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas) Nr. 1553/89 dėl galutinių vienetų nuosavų išteklių, kaupiamų iš pridėtinės vertės mokesčio, surinkimo priemonių (OL L 155, 1989 6 7, p. 9).

- (e) vienodo pareikalavimo tarifo taikymo kiekvienoje valstybėje narėje susidariusių neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų svoriui. Vienodas pareikalavimo tarifas yra 1 EUR už kilogramą.

Neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų svoris apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp konkrečiais metais valstybėje narėje susidariusių plastiko pakuočių atliekų svorio ir tais metais perdirbtų plastiko pakuočių atliekų svorio. Susidariusioms plastiko pakuočių atliekoms apskaičiuoti valstybės narės taiko abu Reglamento 2025/40 53 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nurodytus metodus, kurie koreguojami siekiant užtikrinti rezultatų palyginamumą, patikimumą ir išsamumą;

- (f) vienodo pareikalavimo tarifo taikymo kiekvienoje valstybėje narėje per metus nesurinktos elektros ir elektroninės įrangos svoriui. Vienodas pareikalavimo tarifas yra 2 EUR už kilogramą.

Valstybėje narėje atitinkamais metais (N) nesurinktos elektros ir elektroninės įrangos svoris apskaičiuojamas kaip elektros ir elektroninės įrangos, pateiktos į rinką per ankstesnius trejus metus (N–1, N–2, N–3), metinis vidutinis svoris, atėmus N metais surinktą elektros ir elektroninės įrangos atliekų svorį.

Jei skirtumas neigiamas, laikoma, kad valstybėje narėje nesurinktos elektros ir elektroninės įrangos svoris yra lygus nuliui;

- (g) vienodo 30 % tarifo taikymo:

- (1) pajamoms, gautoms valstybėms narėms aukcione pardavus apyvartinius taršos leidimus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB¹⁵ 3d ir 10 straipsnius;
- (2) sumai, apskaičiuotai padauginus metinę apyvartinių taršos leidimų sumą, kai tiems leidimams atitinkama valstybė narė taiko kurią nors iš šių nuostatų:
 - (a) riboto atšaukimo galimybę, nurodytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/842¹⁶ 6 straipsnio 1 dalyje;
 - (b) Direktyvos 2003/87/EB 10d straipsnio 4 dalyje nurodytą apyvartinių taršos leidimų naudojimą tos direktyvos 10d straipsnio 3 dalyje nurodytam pardavimui aukcione Modernizavimo fondo reikmėms;

iš vidutinės svertinės apyvartinių taršos leidimų, kuriuos pagal Direktyvos 2003/87/EB 3d ir 10 straipsnius valstybės narės pardavė bendroje aukcionų platformoje tais metais, kuriais tie apyvartiniai taršos leidimai būtų parduoti aukcione, kainos;

¹⁵ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB, (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

¹⁶ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013, (OL L 156, 2018 6 19, p. 26).

- (h) vienodo 75 % pajamų, gautų pardavus Reglamentu (ES) 2023/956¹⁷ nustatyto pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmo sertifikatus, pareikalavimo tarifo taikymo;
- (i) vienodo pareikalavimo tarifo, nustatyto pagal biudžeto procedūrą atsižvelgiant į visų kitų pajamų bendrą sumą, taikymo visų valstybių narių BNP sumai.
2. 1 dalies e ir f punktų tikslais atitinkami pareikalavimo tarifai apskaičiuojami 2028 m. kainomis ir koreguojami pagal einamąsias kainas taikant Komisijos pateiktą naujausią biudžeto projekto rengimo metu turimą Sąjungai skirtą bendrojo vidaus produkto defliatorių, išreikštą eurai.
3. 1 dalies i punkto tikslais vienodas pareikalavimo tarifas taikomas kiekvienos valstybės narės BNP.
- BNP, kaip nurodyta 1 dalies i punkte, reiškia metines BNP rinkos kainomis, pateiktas Komisijos taikant Reglamentą (ES) Nr. 549/2013¹⁸ su pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES) 2023/734¹⁹, kol nebus peržiūrėta ESS. Jeigu tam tikrų metų BNP pirmą kartą nustatytos pagal 2010 m. ESS, šios dalies tikslais toliau taikoma 2010 m. ESS.
4. Jeigu finansinių metų pradžioje Sąjungos biudžetas dar nepriimtas, BNP grindžiami ankstesni vienodi pareikalavimo tarifai yra taikomi toliau tol, kol įsigalios nauji tarifai.

4 straipsnis

Viršutinės nuosavų išteklių ribos

1. Bendra nuosavų išteklių suma, skirta Sąjungai, kad būtų galima padengti metinius asignavimus mokėjimams, negali viršyti 1,75 % visų valstybių narių BNP sumos.
2. Į Sąjungos biudžetą įskaitytų asignavimų įsipareigojimams bendra metinė suma negali viršyti 1,81 % visų valstybių narių BNP sumos.
3. Turi būti išlaikomas tinkamas asignavimų įsipareigojimams ir asignavimų mokėjimams santykis siekiant užtikrinti jų suderinamumą ir sudaryti sąlygas vėlesniais metais laikytis 1 dalyje nustatytos viršutinės ribos.
4. Jei dėl Reglamento (ES) Nr. 549/2013 pakeitimų, visų pirma dėl pakeitimų, kuriais nustatoma peržiūrėta ESS, labai pasikeičia BNP dydis, Komisija 1 ir 2 dalyse nustatytas viršutines ribas perskaičiuoja pagal šią formulę:

$$x\%(y\%) \times \frac{BNP_{t-2} + BNP_{t-1} + BNP_t \text{ ESS dabartinė}}{BNP_{t-2} + BNP_{t-1} + BNP_t \text{ pakeista}}$$

čia:

¹⁷ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/956, kuriuo nustatomas pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas, (OL L 130, 2023 5 16, p. 52).

¹⁸ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje (OL L 174, 2013 6 26, p. 1).

¹⁹ 2023 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/734, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje ir panaikinama 11 teisės aktų nacionalinių sąskaitų srityje, (OL L 97, 2023 4 5, p. 1).

- „x %“ yra asignavimų mokėjimams nuosavų išteklių viršutinė riba,
- „y %“ yra asignavimų įsipareigojimams nuosavų išteklių viršutinė riba,
- „t“ yra paskutiniai visi metai, kurių duomenys, nustatyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/516, yra turimi,
- „ESS“ yra Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistema Sąjungoje.

Koregavimai taikomi nuo tų metų, kurių BNP pirmą kartą turi būti nustatytos pagal peržiūrėtą ESS. Jeigu tam tikrų metų BNP pirmą kartą nustatytos pagal 2010 m. ESS, šios dalies tikslais toliau taikoma 2010 m. ESS.

Jei dėl tokio 1 ir 2 dalyse nustatytų viršutinių ribų perskaičiavimo suma eurais būtų sumažinta, šios dalies tikslais į tokio perskaičiavimo rezultatus neatsižvelgiama.

5 straipsnis

Kapitalo rinkose pasiskolintų lėšų naudojimas

Kapitalo rinkose pasiskolintų lėšų Sąjunga nenaudoja veiklos išlaidoms finansuoti.

6 straipsnis

Ypatingas skolinimasis didelių krizių, didelių sunkumų arba didelės jų grėsmės padariniams šalinti 2028–2034 m. laikotarpiu

1. Didelės krizės, didelių sunkumų arba didelės jų grėsmės, darančių poveikį Sąjungai ar jos valstybėms narėms, atveju Taryba, priimdama reglamentą pagal SESV 311 straipsnio 4 dalyje nustatytą procedūrą, gali aktyvuoti ypatingą skolinimąsi tik tam, kad pašalintų tokios padėties padarinius.
2. Neviršijant bendros 7 straipsnyje nurodytų sumų ribos, Tarybos reglamentu gali būti leidžiama skolintis paskoloms valstybėms narėms, jei atitinkami paskolų susitarimai įsigalioja 2028 m. sausio 1 d.–2034 m. gruodžio 31 d.
3. Pirmoje pastraipoje nustatyta procedūra neaktyvuojama, jei padėties padariniai jau tinkamai šalinami Sąjungos programomis.

7 straipsnis

Maksimali ypatingo skolinimosi didelių krizių, didelių sunkumų arba didelės jų grėsmės padariniams šalinti 2028–2034 m. laikotarpiu suma

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai Sąjungos vardu skolintis lėšų kapitalo rinkose, jei laikomasi 6 straipsnyje nurodytų sąlygų ir neviršijamos šio straipsnio 2 dalyje nustatytos ribos. Skolinimosi operacijos vykdomos pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 224 straipsnį eurais.
2. Negrąžintų pagrindinių sumų, kurias Komisija gali būti įgaliota skolintis kapitalo rinkose tokiam finansavimui, suma neviršija sumos, kuri, atsižvelgiant į prognozuojamą daugiametę neapibrėžtųjų įsipareigojimų, atsirandančių dėl Komisijos skolinimosi Sąjungos vardu, raidą, yra suderinama su 8 straipsnyje nustatyta viršutine riba.

8 straipsnis

Ypatingas ir laikinas nuosavų išteklių viršutinių ribų padidinimas

Kiekviena iš 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų viršutinių ribų laikinai padidinama po 0,25 procentinio punkto siekiant vienintelio tikslo – padengti visus Sąjungos įsipareigojimus, atsirandančius dėl 7 straipsnyje nurodyto skolinimosi paskoloms, kol visų tokių įsipareigojimų nebeliks.

Nuosavų išteklių viršutinės ribos padidinimas negali būti naudojamas jokiems kitiems Sąjungos įsipareigojimams padengti.

9 straipsnis

Universalumo principas

3 straipsnyje nurodytos pajamos naudojamos visoms į Sąjungos metinį biudžetą įskaitytoms išlaidoms finansuoti, nė vienu neišskiriant.

10 straipsnis

Pertekliaus perkėlimas

Bet koks Sąjungos pajamų perteklius, gautas finansinių metų pajamoms viršijus bendras faktines išlaidas, perkeliamas į ateinančius finansinius metus.

11 straipsnis

Nuosavų išteklių surinkimas ir teikimas Komisijai

1. 3 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytus nuosavus išteklius turi sumokėti kiekviena įmonė.
2. Valstybės narės surenka 3 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytus nuosavus išteklius laikydamosi atitinkamų Sąjungos teisės aktų, pagal 12 straipsnį priimtų taisyklių ir nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų, būtinų surinkimui, įskaitant išieškojimą, vykdymo užtikrinimo priemones, sankcijas ir administracines nuobaudas reikalavimų nesilaikymo atveju, užtikrinti. Valstybės narės priima arba pritaiko tas nuostatas, kad jos atitiktų Sąjungos taisyklių reikalavimus, deramai atsižvelgdamos į patikimo finansų valdymo ir Sąjungos finansinių interesų apsaugos principus.

Komisija išnagrinėja valstybių narių jai pateiktas atitinkamas nacionalines nuostatas, valstybėms narėms nurodo, kurie koregavimai jai atrodo būtini siekiant užtikrinti, kad tos nuostatos atitiktų Sąjungos taisykles, ir, jei reikia, teikia ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai.
3. Valstybės narės surinkimo išlaidoms padengti pasilieka 10 % sumų, nurodytų 3 straipsnio 1 dalies a punkte.
4. Valstybės narės Komisijai teikia šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalyje numatytus nuosavus išteklius vadovaudamosi reglamentais, priimtais pagal SESV 322 straipsnio 2 dalį. Tuose reglamentuose taip pat nustatomos taisyklės dėl valstybių narių atsakomybės Sąjungai, susijusios su 3 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytų nuosavų išteklių surinkimu ir išieškojimu iš muitinės skolininkų ir įmonių.

12 straipsnis

Įgyvendinimo priemonės

Taryba, laikydamosi SESV 311 straipsnio ketvirtoje pastraipoje išdėstytos procedūros, gali nustatyti įgyvendinimo priemones šių Sąjungos nuosavų išteklių sistemos elementų atžvilgiu:

- (a) metinio biudžeto likučio, nustatyto 10 straipsnyje, apskaičiavimo procedūros;
- (b) nuostatų ir tvarkos, būtinų 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų nuosavų išteklių surinkimo kontrolės ir priežiūros tikslais, ir visų atitinkamų ataskaitų teikimo reikalavimų;
- (c) 3 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytų nuosavų išteklių atžvilgiu:
 - i. taisyklių dėl įmonių prievolių, susijusių su įnašu;
 - ii. visų taisyklių, būtinų, kad valstybės narės galėtų praktiškai surinkti įnašą iš įmonių, įskaitant taisykles, susijusias su administracinėmis procedūromis, formomis, delspinigiais, kontrolės priemonėmis ir visomis atitinkamomis priemonėmis, susijusiomis su išieškojimu, taip pat sankcijomis ir administracinėmis nuobaudomis tais atvejais, kai įmonės nesilaiko reikalavimų;
 - iii. valstybių narių, kurių valiuta nėra euro, įnašo ribinių verčių ir sumų konvertavimo į nacionalines valiutas taisyklių;
- (d) 3 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytų nuosavų išteklių atžvilgiu – nuostatų dėl koregavimų, siekiant užtikrinti rezultatų, susijusių su susidariusių plastiko pakuočių atliekų svoriu, palyginamumą, patikimumą ir išsamumą.

13 straipsnis

Baigiamosios ir pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Atsižvelgiant į 2, 3 ir 4 dalis, Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053 panaikinamas.

Visos nuorodos į Tarybos sprendimą 70/243/EAPB, EEB, Euratomas²⁰, Tarybos sprendimą 85/257/EEB, Euratomas²¹, Tarybos sprendimą 88/376/EEB, Euratomas²², Tarybos sprendimą 94/728/EB, Euratomas²³, Tarybos sprendimą 2000/597/EB, Euratomas²⁴, Tarybos sprendimą 2007/436/EB, Euratomas²⁵, Tarybos sprendimą

²⁰ 1970 m. balandžio 21 d. Tarybos sprendimas 70/243/EAPB, EEB, Euratomas dėl valstybių narių finansinių įnašų pakeitimo Bendrijų nuosavais ištekliais (OL L 94, 1970 4 28, p. 19).

²¹ 1985 m. gegužės 7 d. Tarybos sprendimas 85/257/EEB, Euratomas dėl Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 128, 1985 5 14, p. 15).

²² 1988 m. birželio 24 d. Tarybos sprendimas 88/376/EEB, Euratomas dėl Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 185, 1988 7 15, p. 24).

²³ 1994 m. spalio 31 d. Tarybos sprendimas 94/728/EB, Euratomas dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 293, 1994 11 12, p. 9).

²⁴ 2000 m. rugsėjo 29 d. Tarybos sprendimas 2000/597/EB, Euratomas dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 253, 2000 10 07, p. 42).

²⁵ 2007 m. birželio 7 d. Tarybos sprendimas 2007/436/EB, Euratomas dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 163, 2007 06 23, p. 17).

2014/335/ES, Euratomas²⁶ arba Tarybos sprendimą (ES, Euratomas) 2020/2053²⁷ laikomos nuorodomis į šį sprendimą; nuorodos į panaikintą sprendimą skaitomos pagal šio sprendimo priede pateiktą atitikties lentelę.

2. Sprendimo 94/728/EB, Euratomas 2, 4 ir 5 straipsniai, Sprendimo 2000/597/EB, Euratomas 2, 4 ir 5 straipsniai, Sprendimo 2007/436/EB, Euratomas 2, 4 ir 5 straipsniai, Sprendimo 2014/335/ES, Euratomas 2, 4 ir 5 straipsniai ir Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053 2 straipsnis toliau taikomi pajamų, gaunamų taikant pareikalavimo tarifą PVM bazei, kuri nustatoma vienoda tvarka ir apribojama taip, kad sudarytų 50–55 % kiekvienos valstybės narės bendrojo nacionalinio produkto ar bendrųjų nacionalinių pajamų, priklausomai nuo atitinkamų metų, apskaičiavimui ir koregavimui.
3. Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053 5 ir 6 straipsniai ir 9 straipsnio 4–9 dalys toliau taikomi ypatingųjų ir laikinųjų papildomų priemonių COVID-19 krizės padariniams šalinti tikslais.
4. Tarybos sprendimo 2020/2053 2 straipsnio 3 dalyje nurodyta Europos sąskaitų sistema ir toliau yra 2010 m. ESS.
5. Valstybės narės ir toliau kaip surinkimo išlaidas pasilieka 10 % sumų, nurodytų 3 straipsnio 1 dalies a punkte, kurias valstybės narės pagal taikytinas Sąjungos taisykles būtų turėjusios pateikti anksčiau nei 2001 m. vasario 28 d.
6. Valstybės narės ir toliau kaip surinkimo išlaidas pasilieka 25 % sumų, nurodytų 3 straipsnio 1 dalies a punkte, kurias valstybės narės pagal taikytinas Sąjungos taisykles būtų turėjusios pateikti laikotarpiu nuo 2001 m. kovo 1 d. iki 2014 m. vasario 28 d.
7. Valstybės narės ir toliau kaip surinkimo išlaidas pasilieka 20 % sumų, nurodytų 3 straipsnio 1 dalies a punkte, kurias valstybės narės pagal taikytinas Sąjungos taisykles būtų turėjusios pateikti laikotarpiu nuo 2014 m. kovo 1 d. iki 2021 m. vasario 28 d.
8. Valstybės narės ir toliau kaip surinkimo išlaidas pasilieka 25 % sumų, nurodytų 3 straipsnio 1 dalies a punkte, kurias valstybės narės pagal taikytinas Sąjungos taisykles būtų turėjusios pateikti laikotarpiu nuo 2021 m. kovo 1 d. iki 2028 m. vasario 29 d.
9. Nukrypstant nuo 9 straipsnio 3 dalies ir taisyklių, priimtų pagal Sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053 10 straipsnio b punktą, laikotarpiu nuo [2026 m. lapkričio 1 d.] iki 2027 m. gruodžio 31 d. tradicinių nuosavų išteklių sumos, susijusios su vykdant nuotolinę prekybą parduotų prekių išleidimo į laisvą apyvartą tvarkymu, neteikiamos, o su kontrole, priežiūra ir ataskaitų teikimu susijusios taisyklės toms sumoms netaikomos.
10. Šio sprendimo tikslais visos pinigų sumos nurodomos eurai.

²⁶ 2014 m. gegužės 26 d. Tarybos sprendimas 2014/335/ES, Euratomas dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos (OL L 168, 2014 6 7, p. 105).

²⁷ 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas, (OL L 424, 2020 12 15, p. 1).

14 straipsnis
Įsigaliojimas

Tarybos Generalinis sekretorius praneša valstybėms narėms apie šį sprendimą.

Valstybės narės nedelsdamos praneša Tarybos Generaliniam sekretoriui apie pagal atitinkamus jų konstitucinius reikalavimus šiam sprendimui priimti reikalingų procedūrų užbaigimą.

Šis sprendimas įsigalioja pirmo mėnesio, einančio po paskutinio iš antroje pastraipoje nurodytų pranešimų gavimo, pirmą dieną.

Jis taikomas nuo *[2028 m. sausio 1 d.]*

Tačiau 3 straipsnio 1 dalies b punktas taikomas nuo pirmųjų kalendorinių metų, einančių po metų, kuriais įsigaliojo šis sprendimas, sausio 1 d.

15 straipsnis
Adresatai

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė